

ANTOLATU BORROKATU IRABAZI

2024KO
MAIATZAREN
LEHENA

11:30

BILBO/IRUÑA
JESUSEN BIHOTZA/
GURUTZE PLAZA

Mitxel Lakuntza, 2024ko Maiatzaren Lehena

Palestina eta Europar Batasuna

Aurtengo Maiatzaren Lehen honetan guk ere gure ahotsa entzunarazi nahi dugu, milioika lagunek bezala. Mundu guztian zehar mobilizatzen ari dira Palestinako okupazioaren eta genozidioaren aurka. Israelgo armada Gazan gauzatzen ari den genozidioak axola digu; Mendebaldeko botere politiko eta ekonomikoak konplizeak direlako. Eta salatu behar dugu Europar Batzordea zerbitzari otzana dela Estatu Batuentzat eta NATOrentzat.

Horregatik, gaurko egunez Palestinarentzako su etena eskatzen dugu, eta palestinar estatu baten aitortza. Palestinako herriari elkartasun mezua helarazi nahi diogu.

Gerraren aurkako oihua da gurea. Horregatik ez dugu onartzen Europa gero eta belizistago bat. Kezkatuta gaude Europa hartzen ari den norabidearekin: gerra politika dago erdigunean, gero eta gastu militar handiagoa da, eta gastu soziala murrizten ari dira.

Europako Parlamentuak joan den astean arau fiskal berriak bozkatu zituen. Espainiako estatuari 15.000 milioi euroko murrizketa ezarri diote. Gezur bat besterik ez da, multinazional handien interesen mesederako, beti ere erreforma jakin batzuk ezartzeko eta ingurumen trantsiziorako agenda baztertzeak. Egungo europar politikak gezur handi bat dira: ez dira berdeak, ez sozialak, ez bakezaleak.

Gure jarrera oso kritikoa da: gertatzen ari dena ez dugulako leundu nahi eta bestelako Europa baten alde lan egiteko ezinbesteko abiapuntua irakurketa zintzoa egitea delako.

Etekinak gora, lan baldintzek okerrera

Maiatzaren Lehenean gogoratu nahi dugu zergatik hautatu dugun borrokatzeko antolakuntza kolektiboa. Arrazoi ugari dauzkagu horretarako, baina egungo bi errealitate oso ezberdini erantzun nahi diegu. Batetik, aberastasunaren banaketa gero eta injustuagoa da. Botere ekonomikoaren etekinak etengabe puzten dira: estatuan, 59.400 milioi pilatu dituzte soilik IBEX 35eko enpresek 2023an; horien artean EAEko enpresek 14.120 milioi. Bestetik, langileen baldintzak okertu dira. Lotura zuzena dago bankuen eta enpresa handien irabazien gorakadaren eta bizitzaren garestitzearen artean.

Eta hori nola lortzen da? Bada, energiaren prezioen gorakadarekin, hipoteken kuotak garestituz, jakien inflazioarekin (azken hiru urteetan prezioak % 30 gasteitu dira)... Hori guztia Gasteizko eta Iruñeako gobernuen konplizitatearekin. Hala ikusi dugu, esaterako, EAEko hauteskundeetan; gai bat ez da aipatu ere egin, fiskalitateari buruzko eztabaida, hau da, aberastasuna nola banatu behar den.

Zerbitzu publikoetako inbertsioa handitu

Gure gobernuak eta diputazioek botere ekonomiko eta patronalen konplize dira; zerbitzu

publikoak higitzeko eta pribatizatzeko politika ari dira egiten. Zeintzuk dira gurean ETTrik handienak? Osakidetza eta Osasunbidea. Europa mailan markak hausten dituzte: langileen erdia behin-behinekoak dira.

Urkulluk esan du Osakidetzaren arazoa artifiziala dela, baina ez da egia. Benetakoa da, inbertsiorik ez egiteak eragiten duen arazoa da.

Pribatizazioetaz hitz egiten badugu gogoratu behar da Gasteiz ta Iruñako gobernuek hedatu duten azpikontratazio sarea diru publikoari esker negozioa egiteko, herri honetako milaka langileen lan baldintzak prekarizatuz (120.000 lagun Hego EHn). Horietako sektore asko sektore feminizatukoak dira, oinarrizko sektore bat aipatu behar dugu, zaintza profesionalena. Duela gutxi greba feminista orokor bat egin dugu sistema publiko, unibertsal eta doako bat eskatzeko, baina diputazioek, Urkulluren gobernuak eta Chiviterenak ez dute deus egin errealitate hori aldatzeko.

Publikoaren alde egin behar dugu; hasteko, inbertsio publikoa handituta. Baliabide gehiago behar dira hobetu nahi badira zerbitzuak eta langile publikoen baldintzak. Sektore publikoan hainbat greba egin ditugu. Zergatik? Behin-behinekotasun handiagatik, lan kargak handiak direlako edo azken hamar urteetan erosahalmena% 20 galdu delako; zerbitzu publiko gehiago eta hobeak nahi ditugu.

Lehendakari, gatazka soziala irekita dago

Hauteskundeak izan ditugu Araban, Bizkaian eta Gipuzkoan. Ikusteke dago oraindik nor izango den hurrengo Lehendakaria, baina mezu bat helarazi nahi diogu: gatazka irekita duzue.

Zerbitzu publikoetan inbertsioa handitu behar delako, Osakidetzaren osasuna berreskuratu behar delako, bestelako zaintza sistema publikoa behar dugulako edo etxebizitza politikak goitik behera aldatu behar direlako.

Lehendakari, gatazka soziala eta laborala irekita dago. Norabide aldaketa behar da, orain arte egin ez dena egiteko.

Bestelako politika bat behar dugu, baina badakigu lorpenak konfrontazio politiko, sozial eta sindikaletik datozela. Konfrontazioa behar da ezinbestean herritarren kontura aberasten diren botere ekonomikoen pribilegioak ezbaian jartzeko.

Oposizioa, alternatibak eta konfrontazio demokratikoa

Politika publikoen orientazioa goitik behera aldatu behar da. Aldaketa soziala lortzeko egin daitekeen posizio koherente bakarra da konfrontazio politiko, sozial eta sindikala, patronalei eta botere ekonomikoei aurre egiteko. Horretarako, arlo politikoan ere oposizioa, alternatibak eta konfrontazio demokratikoa behar ditugu. Gaur egun instituzioetan ikusten ez duguna.

Ezkerretik, baina, alternatiba eta proposmen sakon eta sendoak planteatu beharrean, herri akordioak proposatzen dira. Zer akordio lor daiteke botere ekonomikoen mesedetara aritzen direnekin? Botere horien alde fiskalitate eta pribatizazioak gauzatzen dituztenekin? Zer herri itun lor daiteke etxebizitza lege eskas bati ere helegitea jartzen diolarekin? Zer itun lor daiteke beti patronalaren alde ateratzen den alderdi batekin?

Herri itun horiek posibleak dira eskuinaren edukiak onartzen direnean. Gure ustez, ezkerrek ez luke horretarako prest egon beharko, alternatiba eta norabide bat argitzeko baizik.

Hain zuzen, alternatiba baten alde mobilizatuko gara maiatzaren 11n Euskal Herriko Eskubide Sozialeko eragileekin batera, bidezko alternatiba ekosozial bat behar dugula aldarrikatzeko.

Ezin ditugu merkatuaren esku utzi bizitzeko funtsezkoak diren eremuak: elikadura burujabetza, telekomunikazioak eta energia oinarrizkoak dira, eta horien alde egin behar da esparru publikotik.

Borroka sozial eta sindikalatik datoz emaitzak

Langile klasearen lorpenak nondik datozen ere gogorarazi nahi dugu Maiatzaren Lehen honetan. Ez dira elkarrizketa sozialetik heldu, ez erakundeetatik; borroka sindikal eta sozialetik datoz.

Elkarrizketa sozialaren defendatzaile behinenetako bat da Confebask. Bada, esaten du gurean ez dagoela prekaritaterik; sindikatuen asmakizuna omen da.

Bi euskal langiletik bat, erdia, prekaritatean dago: soldata kaskarrak, lanaldi partziala edota behin-behineko kontratuekin. Gainera, prekaritateak batez ere emakumeei eragiten die.

Ahots horiek ere ukatzen dute prekaritatea dela lan istripu eta gaixotasunen jatorria. Joan den astean gogoratu dugu hori, lan osasunaren eguna zela eta: urtean 400 pertsona hiltzen dira Euskal Herrian lanagatik. Heriotza horien atzean errudunak eta arduradunak daude.

Generoak eta azalaren koloreak eragina izan dezake lanean gaixotzeko aukeretan. ELAk kanpaina bati ekin dio langile migranteak jasaten ari diren esplotazio egoera salatzeko. Gaur hemen enpresek propio hartzen dituzte migratzaileak, indefentsio egoerari zukua ateratzeko. Hori ere ez ote da prekaritatea Confebaskentzat? Ez al da abusua? Hau gure herrian ari da gertatzen, eta izen bat du: esplotazioa. Confebask isilik geratzen da esplotazio horren aurrean.

ELAk, sindikatu feminista izateko bidean, antirrazista izateko ere bidea egin nahi du. Horretan ari gara; azken urtean deitu ditugun greba batzuetan langile guztiak edo gehiengoa migranteak izan dira. Langile horiek ELA hautatu dute antolatzeko eta prekaritateari aurre egiteko: Eroski, Barceló hotelak, Ferrovial...

Enpresa esplotatzaile horiei mezu bat bidali nahi diegu: langile migratzaile horiek ere euskal langile klasea osatzen dute, sindikatuaren parte dira; eurek ere kuota ordainduz greba kutxa finantziatzen dute. Horregatik, greba kutxa euren esku dago, esplotazioa gehien pairatzen duten langileen esku.

Zenbat eta greba gehiago, orduan eta hitzarmen gehiago eta hobeak

Grebaren kontrako propaganda ugaria dago, baina zer diote datuek negoziazio kolektiboan gertatzen ari denaz? Pare bat ondorio:

Zenbat eta greba gehiago egin, orduan eta hitzarmen gehiago sinatzen dira, eta hobeak. Makina bat greba egin dugu, eta horiei esker sinatutako hitzarmen kopurua asko handitu da. ELAk 114 garaipen sindikal lortu zitun iaz, eta ELAk sinatutako hitzarmenen soldata igoerak hobeak izan dira: %6,5ko igoera gainditzen dute (beste sindikatuen batez bestekoa %4,1 da). Handiagoa da aldea feminizatutako sektoreetan: ELAk sinatutako akordioen artean %7,84ko igoera dago; beste sindikatuen artean, aldiz, %4,3koa.

Beraz, ELAk sinatzen dituen hitzarmenak hobeak dira, berme hobeak ematen dute eta soldata igoera handiagoak, batik bat emakumeei eragiten dietenean.

Hori garrantzitsua da, emaitzek gure kontrabote eredia indartzen baitute. Confebaskek eta Eusko Jaurilaritzak eskatzen digute estrategiaz aldatzeko. Zergatik aldatu beharko genuke? Zein da euren proposamena? Elkarrizketa sozialeko mahaietara joatea, denbora galtzera. Baina zein da mahai horien emaitza? Ez dago emaitzarik. Bat ere ez.

ELAk ez du mahai horietan parte hartuko, besteak beste zintzo jokatzeko. Mahai horietan ez dago mamirik, ezta lotsarik ere.

Greba ez da sekula lehendabiziko aukera izaten; greba da negoziazio baten amaieraren aurrean langileei geratzen zaien aukera bakarra. Greba edo etsipena. ELAk greba aukeratzen du aukerak eta garaipenak hortik datozelako.

Militanteei eskerrak

Egoera gogorra bizi dugu; ondo dakigu gure eginkizuna oso zaila dela, baina ELA osatzen dugun militanteok badugu harro egoteko motiborik. Izan ere, lantoki bakoitzean alternatiba bat izatea posible egiten baitugu, eta horrek aukera ematen du, Maiatzaren Lehenerako aukeratu dugun leloak dioen bezala, antolatu, borrokatu eta irabazteko.

Azkenik, aitortu beharra dago lan militantearen konpromisoa, egunero borroka sindikal eta sozialetan bustitzen den jendearen konpromisoa.

Borroka horiek iraunarazten dituzte alternatibak, mundu kapitalista deshumanizatu baten aurrean; borroka horiek irekitzen dute etorkizuna eta eragiten dute Euskal Herria hobea izatea.

Gora Maiatzaren Lehena!
Gora munduko langileria!
Gora ELA!